

Konspekt wraz ze scenariuszem zajęć do realizacji z osobami
z głęboką niepełnosprawnością

Propozycja zajęć przygotowujących osobę z głęboką wieloraką niepełnosprawnością
do wizyty u stomatologa

1. Cel zajęć: Zajęcia adaptacyjne przygotowujące do wizyty w gabinecie stomatologicznym.

Przybliżanie sytuacji związanej z wizytą w gabinecie stomatologicznych oraz przybliżanie bodźców.

Wdrażanie do poddawania się badaniu z użyciem sprzętów stomatologicznych oraz do podejmowania elementarnego współdziałania/ otwierania ust.

2. Rodzaj zajęć: zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze zespołowe

3. Czas trwania zajęć: 1h

4. Liczba uczestników: 2- 4

5. Hasło tematyczne: W gabinecie u dentysty

6. Miejsce: sala zajęć/zaimprovizowany gabinet stomatologiczny

7. Metody: stymulacji polisensorycznej, elementy metody komunikacji alternatywnej i wspierającej (sygnały uprzedzające na ciele z jednoczesną zapowiedzią słowną czynności: będziesz dotykać- dotknięcie spodniej części dłoni, słuchać- dotknięcie ucha, patrzeć- dotknięcie okolic oczu, wąchać- dotknięcie nosa, zmiana pozycji z jednoczesnym dwukrotnym uciśnięciem ramion, koniec- objęcie z jednoczesnym naciśnięciem dłoni uczestnika ` otwartej lub pięści, *opcjonalnie: gesty Makatonu; "jeszcze", „dobrze”, „koniec”*)

8. Formy: indywidualna

9. Środki: muzyka relaksacyjna, odtwarzacz CD, fotel, materac, koc, poduszki do pozycjonowania, kołderka obciążeniowa, mata wibracyjna lub kołnierz wibracyjny,

www.inkubatorwielkichjutra.pl

zamiennie szczoteczka soniczna lub masażer do twarzy, lampa, latarka, *opcjonalnie lampka typu czołówka*, lustro, biały fartuch, biały delikatny materiał/tiul, maseczka chirurgiczna, przyłbica, rękawice lateksowe lub gumowe, narzędzia dentystyczne: lusterka, zgłębniki, łańcuszki do przypinania serwetek/śliniaka, *zamiennie metalowe łyżki, łańcuszki, klamerki*, metalowa taca lub puszka, śliniaki/serwety dentystyczne, pompka do pompowania balonów, gruszka irygacyjna, komunikator z nagrany dźwiękiem wiertarki dentystycznej, odtwarzacz, słuchawki, dźwięk borowania, gaziki jałowe, wata, wodny roztwór spirytusu, olejek kamforowy, olejek goździkowy lub nasiona goździków, kawa, płyn do płukania zębów (miętowy), rękawiczki lateksowe, plastikowe słomki, gumowe rurki różnej grubości, szpatułka, kurtyna ze srebrnej i złotej folii

10. Cele zajęć i planowana aktywność uczestników ukierunkowana na ich realizację:

<i>Cele do realizacji dla nauczyciela</i>	<i>Zadania (aktywność) uczestników</i>	<i>kogo dotyczą/ uwagi do realizacji</i>

<p>1. Stymulowanie odruchów w obrębie twarzy</p>	<p>1.1 Poddanie się masażowi/przegłaskiwaniu twarzy dłońmi, następnie dłońmi w rękawiczkach</p> <p>1.2 Odczuwanie dotyku, masowania; w rękawiczkach,</p> <p>1.3 Odczuwanie dotyku lusterkiem stomatologicznym, serwetką/ślinakiem</p> <p>1.4 Odczuwanie poszczególnych części twarzy; policzek, usta, czoło, broda, nos</p> <p>1.5 Odczuwanie dotyku wnętrza ust (języka, dziąseł, zębów)</p>	<p>wszyscy uczestnicy</p> <p>podczas stymulacji dotykowej (patrz pkt 2.3)</p>
--	---	---

<p>2. Motywowanie do podejmowania reakcji na różnorodne bodźce zmysłowe/kierowanie uwagi na bodźce</p>	<p>Podejmowanie reakcji na różnego rodzaju bodźce zmysłowe</p> <p>2.1 wzrokowe;</p> <p>✓ wpatrywanie się w biały materiał, tiul</p>	<p>wszyscy uczestnicy</p> <p>każdą aktywność zapowiadaj stosując komunikat słowny wsparty gestem/znakiem symboliczno-przedmiotowym, znakiem na ciele (<i>będziesz patrzeć-popatrz, będziesz dotykać- dotknij, będziesz słuchać- posłuchaj, będę cię dotykać</i> itp.)</p> <p>komentuj i doceniaj każdą podjętą aktywność: <i>dobrze- patrzysz, słuchasz, dotykasz, chwytasz, trzymasz, otwierasz buzię</i> itp.</p> <p>uczestnicy niewidzący lub słabo widzący- dotykają</p> <p>Salę zajęć przyciemnij zasłaniając rolety i gasząc światło. Zapowiedź aktywność „<i>będziesz patrzeć</i>” z jednoczesnym dotknięciem powieki dziecka. Wszystkie przedmioty prezentuj na wysokości jego wzroku. Zastosuj latarkę, by dodatkowo je oświetlić. Powiedz: „Popatrz”. Gdy nasz podopieczny skoncentruje wzrok na materiale, innych przedmiotach, przesuвай je w górę, potem w dół, a po chwili w prawo i w lewo. Pozwól dziecku dotknąć, chwycić, lub włożyć materiał, inny przedmiot w ręce dziecka</p>
--	--	--

www.inkubatorwielkichjutra.pl

<p>3. Rozwijanie umiejętności współdziałania podczas wizyty w gabinecie stomatologicznym/ Wdrażanie do poddawania się podstawowym zabiegom stomatologicznym</p>	<p>3.1 Reagowanie na polecenie: „<i>otwórz buzię</i>” 3.2 Podejmowanie elementarnej współpracy podczas zabiegów na fotelu stomatologicznym;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pozostawanie w ustalonej pozycji podczas badania ✓ skierowanie głowy w stronę światła (lampy zabiegowej) ✓ otwieranie ust na sygnał zapowiadający ✓ akceptowanie dotyku we wnętrzu ust ✓ poddanie się przeglądowi uzębienia z użyciem lusterka stomatologicznego i zgłębnika 	<p>wszyscy uczestnicy</p> <p>należy doceniać każdą intencjonalną aktywność, komentować podjęte działanie np. <i>otwierasz buzię, siedzisz spokojnie, patrzysz</i> itp. oraz wzmacniać je słownie i gestem „<i>dobrze</i>”</p>
---	--	---

<p>4. Doskonalenie elementarnych umiejętności komunikacyjnych</p>	<p>4.2 Kierowanie wzroku w stronę prezentowanego przedmiotu</p> <p>4.3 Skupianie uwagi na prezentowanych bodźcach/sygnalach zapowiadających: zapowiedzi słownej wspartej znakiem symboliczno-przedmiotowym, gestem na ciele</p> <p>4.4 Kojarzenie i adekwatne reagowanie na zapowiedź aktywności, komunikat wsparty gestem (komunikat „<i>otwórz buzię</i>” z <i>jednoczesnym</i> <i>dotknięciem ust</i>, „<i>popatrz</i>” z <i>jednoczesnym</i> <i>dotknięciem okolic oczu</i>, „<i>posłuchaj</i>” z <i>jednoczesnym</i> <i>dotknięciem uszu</i>, komunikaty i gesty- „<i>dobrze</i>”, „<i>jeszcze</i>”, „<i>koniec</i>”)</p>	<p>wszyscy uczestnicy; prezentuj przedmioty na wysokości wzroku</p> <p>w odległości 30-50 cm, w zasięgu ręki uczestnika, uczestnicy niewidzący lub słabo widzący dotykają</p> <p>daj czas, wyczekuj na reakcję</p>
---	--	--

Przebieg zajęć:

1. Wprowadzenie uczestników do przygotowanego pomieszczenia (dominuje biel, rozwieszone białe tkaniny)
2. Zgaszenie lub przyciemnienie światła
3. Stymulowanie zmysłów z jednoczesnym podejmowaniem aktywności własnej
 - bodźce wzrokowe prezentowane w kolejności:
 - ✓ biały materiał,
 - ✓ fartuch,
 - ✓ lustro,
 - ✓ światło,
 - ✓ lusterko
 - bodźce słuchowe prezentowane w kolejności:
 - ✓ metaliczny dźwięk narzędzi,
 - ✓ sprężone powietrze (połączone z jednoczesnym odczuwaniem podmuchu na rękach, dłoniach, policzkach, czole, okolicy ust),
 - ✓ dźwięk wiertarki dentystycznej
 - bodźce węchowe i smakowe: prezentowane w kolejności:
 - ✓ spirytus,
 - ✓ olejek kamforowy,
 - ✓ olejek goździkowy (po każdy zapachu- powąchanie neutralizującej kawy),
 - ✓ smakowanie herbaty z goździkami,
 - ✓ wąchanie płynu do płukania ust z jednoczesnym odczuwaniem smaku
 - bodźce dotykowe prezentowane w kolejności:

- ✓ dotyk w rękawiczce,
 - ✓ dotyk stalowych przedmiotów,
 - ✓ gumowych rurek, słomek,
 - ✓ wałeczków z waty, gazika jałowego,
 - ✓ szpatułki owiniętej gazikiem
- bodźce dla zmysłu równowagi (przedsionkowe)
- ✓ doświadczanie ruchu fotela,
 - ✓ zmiany pozycji ciała na materacu, wychylanie się na boki, do przodu-do tyłu, lub w kierunku góra – dół na kocu
4. wyciszenie; zdjęcie fartucha, lampy czołowej, schowanie wszystkich przedmiotów użytych w trakcie zajęć.
- Zajęcie dogodnej do odpoczynku pozycji. Przyciemnienie światła. Włączenie muzyki relaksacyjnej. Kilka minut 5-10 odpoczynek.
5. Uwagi; konspekt zawiera propozycje zajęć z wykorzystaniem wielu narzędzi stomatologicznych, pamiętaj stopniowo wprowadzaj kolejne nowe, systematycznie zwiększaj ich ilość, daj czas na akceptację bodźców, stopniowo wydłużaj czas stymulacji, doceniaj. Twórz radosną atmosferę,